

Në bazë të nenit 55 paragrafi 1 të Ligjit për organizimin dhe punën e organeve të administratës shtetërore („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 dhe “Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” 96/19 dhe 110/19), si dhe në bazë të nenit 22 dhe nenit 25 të Ligjit për arsim të mesëm (Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr.44/95, 24/96,34/96, 35/97, 82/99,29/2002,40/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011,51/2011, 6/2012,100/2012,24/2013,41/2014,116/2014,135/2014,135/2014,10/2015,98/2015,145/2015,30/2016,127/2016,67/2017dh e 48/2018) ministri i Arsimit dhe Shkencës e përcaktoi programin e shkurtuar mësimor në lëndën mësimore ***arti figurativ*** për vitin e parë (I) në arsimin e mesëm profesional katërvjeçar për vitin shkollor 2020/2021.

1. HYRJE

Programi mësimor i shkurtuar për lëndën *arti figurativ për vitin I (i parë)* në arsimin e mesëm profesional me një kohëzgjatje katërvjeçare për vitin akademik 2020/21 bazohet në qëllimet/rezultatet e mësimit të parashikuara nga programi mësimor për lëndën mësimore që rregullisht realizohet në përputhje me planin mësimor.

Programi i shkurtuar përcakton njësi të caktuara modulare dhe njësi mësimore që duhet të realizohen në 159 ditë mësimore, gjatë së cilës duhet të merret parasysh fondi javor i orëve të përcaktuara në programin e rregullt, d.m.th për një lëndë me 1 orë në javë 32 orë janë parashikuar në programin e shkurtuar .

Mësimdhënësi gjatë planifikimit dhe realizimit të njësive mësimore nga programi i shkurtuar udhëhiqet nga qëllimet/rezultatet nga mësimi, termet e përcaktuara, metodat dhe aktivitetet e përcaktuara në programin e rregullt mësimor.

2. PASQYRA E NJËSIVE MODULARE DHE NJËSIVE MËSIMORE

Njësia modulare 1: **Zhvillimi i artit figurativ / Kultura e artit** (orientim 4 orë)

Njësitë mësimore:

- Vizatim, pikturim, grafik;
- Skulpturë, dizajn, arkitekturë;
- Zhvillimi i artit figurativ, shekulli i vjetër, shekulli i mesëm, arti modern.

Njësia modulare 2: **Krijimi dhe shprehja artistike** (orientim 12 orë)

Njësitë mësimore:

Vizatim

- Llojet e vizatimeve, teknikat dhe materialet e vizatimit dhe karakteristikat e tyre;
- Elementet dhe parimet artistike në vizatim.

Pikturim

- Ndarja në ngjyra dhe tone themelore, sekondare, mes ngjyra dhe ngjyra terciare. 3D hapësira dhe iluzioni në 3D hapësirë dhe 2D sipërfaqe;
- Njohurit themelore për materialet dhe teknikat standarde të pikturimit;
- Njohurit themelore për procedura jo standarde të pikturimit dhe teknikat e kombinuara.

Grafika

- Njohurit themelore për grafikën dhe llojet e teknikave grafike;
- Procedurat themelore për përgatitje dhe krijim të veprës grafike. Procesi i krijimit të veprës grafike nga skica deri te gjurma.

Formësimi i hapësirës - Skulptura

- Llojet e skulpturës dhe teknikat skulpturore karakteristike. Njohuri themelore për hapësirën si mjet për formësim dhe shprehje

Njësia modulare 3: **Dizajni dhe komunikimi vizual** (orientim 10 orë)

Njësi mësimore:

- Hyrje në komunikim vizual;
- Llojet e dizajnit;

- Nocioni për dizajn grafik;
- Nocioni dhe karakteristikat e dizajnit industrial;
- Dallimi midis dizajnit serik dhe unikat.

Njësia modulare 4: Të shprehurit **multimedial** (orientim 6 orë)

Njësitë mësimore:

- Hyrje në të shprehurit multimedial, shkrim-leximi digjital
- Shkrim leximi digjital, mjetet
- Video arti, fotografia
- Animacioni, skenari

3. REKOMANDIME DIDAKTIKE

Programi mësimor i shkurtuar në lëndën *artit figurativ për vitin I* (e parë) të arsimit të mesëm profesional me një kohëzgjatje katërvjeçare për vitin akademik 2020/21 do të realizohet në 32 orë mësimore. Përmbajtjet mësimore nga programi mbeten të njëjta por të shpërndara në kuadër të 32 orëve mësimore. Është bërë bashkim i përmbajtjeve mësimore të temave të njëjta dhe të ndryshme duke mbajtur llogari për lidhshmërinë logjike në mes tyre. Rekomandohet mësimdhënësi gjatë realizimit të orës mësimore në të cilën ka të integruar dy ose më tepër përmbajtje mësimore të mbaj llogari për vëllimin e materies mësimore. Mësimdhënësi gjatë planifikimit dhe realizimit të njësive mësimore nga programi i shkurtuar udhëhiqet nga qëllimet/rezultatet e mësimimit, nocionet e përcaktuara, metodat dhe aktivitetet e përcaktuara me programin e rregullt mësimor. Në këtë program nuk janë paraparë orët e veçanta për përsëritje dhe përcaktimin e materialit.

Përcjelljen e të arriturave të nxënësve mësimdhënësi individualisht e integron në kuadër të orëve të parapara për realizim, duke përdorur metoda, teknika dhe instrumente të ndryshme. Informata kthye në kohë dhe konstruktive u mundëson nxënësve t'i identifikojnë hapat e ardhshëm të nevojshëm që të përparojnë në mësim.

Rekomandimet për fondin vjetor të orëve janë dhënë në mënyrë orientuese së bashku me qëllimet temat dhe përmbajtjet konkrete. Mësimdhënësi nuk kufizohet në shpërndarjen e temave dhe përmbajtjeve sipas nevojave gjatë realizimit por sipas kreativitetit individual dhe sipas të arriturave të nxënësve.

4. NORMATIVI PËR KUADRIN MËSIMOR

Programin e shkurtuar mësimor e realizon mësimdhënësi në pajtim me normativin për kuadrin mësimor të dhënë në programin e rregullt mësimor.

Nënshkrimi dhe data e përcaktimit të programit mësimor

Programin e shkurtuar mësimor nga Arti figurativ për vitin I (e parë) të arsimit të mesëm profesional me një kohëzgjatje katër vjeçare, me propozim të Byrosë së zhvillimit të arsimit, e përcaktoi

Ministër i Arsimit dhe Shkencës

Mila Carovska